

zich nog tot na de voorloopige opstelling des lands ± 1860 heeft uitgestrekt, was deze periode tegen het einde der 19e eeuw wel geheel afgesloten. Het jongere geslacht ginds kent de geschiedenis; zoowel van het meer dan 200 jaren bestaan hebbend recht onzer natie om alleen onder de westersche mogendheden in Japan te verblijven en handel te drijven, als die van hetgeen door de werkzaamheid en aanwezigheid der Nederlanders is tot stand gekomen, nog enkel als overlevering. De geschiedenisboeken b.v. der huidige middelbare scholen verhalen vooral van die 18e en begin 19e eeuwse betrekkingen met de Hollanders alleen terloops. Onze taal, die eens de bestgekende van alle Europeesche was, is men nagenoeg vergeten. Toch zijn er nu en dan gunstige getuigenissen over ons land, zoowel van menschen uit het volk als van vooraanstaande personen; vooral de laatste jaren, nu de relaties weer toenemen, treft men die aan. Zoodat ook in Japan nog wel iets aanwezig is van de geest van vertrouwen, welke dit volk destijds naar ons deed uitzien als hun leermeesters en raadslieden.

Ten onzent is ook veel gebrek aan juiste kennis vast te stellen. Men schijnt hier, om alleen dit te noemen, zich de meest zonderlinge voorstelling te maken over de toestanden bij de oude Hollanders in Japan, o.a. over hun „verzaken van 't christendom,” van „trappen op 't kruisbeeld” enz. Enkele van dergelijke misvattingen heb ik getracht hier recht te zetten. Alles bijeengenomen echter konden de begrippen omtrent het land van de rijzende zon, enkele eminente kenners (zooals prof. de Visser) uitgezonderd, vrij wat grondiger wezen. Dit is nog steeds het gevolg van dezelfde laauwheid, waardoor we stil hebben toegezien, dat andere vreemdelingen onze plaats en ons werk innamen. Dat was b.v. het geval bij den aanleg der Japansche spoorwegen omstreeks 1870, bij de opvoeding der Japansche medici, enz. Zelfs zijn anderen aanspraak gaan maken op den naam van uitsluitende openstellers (de Perry-expeditie van 1853) en leermeesters van Japan voor de westersche studies en relaties, met verwaarloozing van het aandeel der Nederlanders.

In hoeverre de overblijfselen ginds ons nog de beteekenis dier oude betrekkingen doen beseffen, zal den lezer door dit opstel mogelijk iets duidelijker zijn geworden.

